

SODELUJEMO Z NOVINARJI

Prejšnji teden je bila v prostorih OZEHA v Zagrebu tiskovna konferenca, ki jo je priredil naš oddelek za gospodarsko propagando.

etnejše izdelke. Srečko Jamnišek je podal novinarjem precej zanimivih stvari glede jeklenih kotlov, kopalnih kadi, pomivalnih omaric, NOVUM, IDEAL,

elektro SPECIAL posod in drugih izdelkov.

Čeprav so imeli novinarji v rokah ves material, katerega je dopolnil še tovariš Jamnišek, so vprašanja prihajala iz ust vseh novinarjev. V teh vprašanjih so se zanimali za vse plati tovarne. Padlo je vprašanje, kaj misli tovarna o štedilnikih na olje. Odgovor je bil jase in kratek. V bližnji prihodnosti še ni v programu izdelovanje teh izdelkov. Raziskati je treba tržišče in če bodo dani pogoji bo tovarna plasirala tudi ta izdelek. Trditev novinarjev, da spremljajo razvoj tovarne, se je pokazala kot resnična, ko so se začeli zanimati za novosti na jesenskem zagrebškem velesejmu. Zadovoljil jih je odgovor tovariša Jamniška, da bo tovarna EMO razstavila novo ELEKTRO SPECIAL posodo, NOVUM posodo in jeklene kotle v več izvedbah, poleg njih pa še peči na olje in druge izdelke. Dopisnica Politike je zastavila vprašanje, zakaj se na vseh vrstah posode na dnu ka-

cene kotlov na trda goriva s kotli na tekoča goriva.

Konferenca je nedvomno zelo uspela, kar so potrdila mnjenja sodelujočih novinarjev. S to obliko je treba še nadaljevati in še izboljšati informiranost jugoslovanskega potrošnika z novitetami, ki prihajajo iz tovarne EMO. Mogoče ne bi bilo neumno, če se novinarje povabi v tovarno in se jih na samem mestu seznanijo s proizvodnjo in pripravo novih izdelkov. Ne smemo pozabiti, da je stik z novinarji najcenejša in najučinkovitejša reklama, ki je podana na zanimiv in nevsiljiv način.

Moramo se pripraviti in ustreči želji novinarjem JRT, da obišejo tovarno v času zasedanja samoupravnih organov in vzporedno s tem posamejno del naše proizvodnje Potrudi se moramo, da ta oblika informiranja pride v sestavni del tovarniškega poslovnega in proizvodnega življenja.

Milan Brecl

Novinarji so na tiskovni konferenci pokazali očitno zanimanje za naše delo...

Namen konference je bil seznaniti jugoslovanske novinarje z razvojem in proizvodnim programom EMO. Na konferenco, ki je bila zelo skrbno pripravljena, saj je vsak novinar dobil lepo izdelan bilten z vsem foto in propagandnim materialom, je prišlo dvajset novinarjev različnih jugoslovanskih listov.

Srečko Jamnišek, ki je konferenco vodil, je seznanil prisotne novinarje z delom kolektiva EMO. Poudaril je mesto, ki ga EMO zavzema na domačem in tujem tržišču. Sortiment izdelkov je širok, kvaliteten in moderen, kar bistveno vpliva na odločitev tujega kupca, domači pa so še vse preveč v krogu tradicije. Tovarna, ki se z dvema levoma pojavlja na trgu že 73 let se iz leta v leto bolj zavzema za potrošnika, mu svetuje in prodaja vedno kvali-

Srečko Jamnišek o kolektivu EMO...

IZ DELA UO

Upravni odbor je na 10. redni seji, ki je bila 10. avgusta razpravljala o polletni bilanci, ki jo je potrdil. Obravnavali so poročilo o nedoseganju plana v juniju in juliju z zaključki in predlogi. Pri tem so ugotovili, da niso vsi odgovorni ljudje v obratih, službah in sektorjih storili vsega, kar bi po svojih dolžnostih morali storiti in s tem zagotoviti doseganje planskih nalog.

Upravni odbor je obsodil tak odnos do dela in postavljenih nalog, še posebej zato, ker so ugotovitve v poročilu že dalj časa znane in je upravni odbor na to že večkrat opozarjal.

Na isti seji je upravni odbor sklenil, da z ozirom na prognoziranje in možno ustvarjanje nadaljnjega dohodka oziroma povečanja že doseženega, in izboljšanje likvidnosti bomo 26. novembra ob izplačilu akontacije dobili vsi člani kolektiva 15.000 S-din kot dodatek za dopust.

Upravni odbor je sprejel sklep, da se osvoji predlog splošne službe za gradnjo četrtega stolpiča na Zg. Hudinji in odkup zemljišča.

žejo drobne pikice in ali je to znak slabe kvalitete. Z odgovorom, da je vzrok temu v tehnološkem procesu in da ni znak slabe kvalitete je bila le delna zadovoljna, ker je hotela, da ji tovariš Jamnišek podrobneje pove vzroke tem pikicam. Zanimanje novinarjev se je še povečalo ko je tovariš Grozdanov povedal nekaj novosti iz programa jeklenih kotlov. Zanimiva so bila vprašanja, ki so se dotaknila amortizacije kotlov na mazut oziroma primerjave

Celje - skladišče

D-Per

214/1967

1119670719,16

OSREDNJA KNJ. CELJE

COPYES 0

Leto XI.
Št. 16
24. 8. 1967

PRIZNANJE KOLEKTIVU EMO

Industrija celjske občine ob polletju — Razgovor z direktorjem celjske enote Službe družbenega knjigovodstva, Slavkom Verdelom.

Vprašanje: Podatki o poslovanju industrijskih delovnih organizacij celjske občine v prvem polletju so znani. Ali nam bi prosim posredovali osnovne pokazatelje te polletne bilance?

Odgovor: Na področju industrije imamo v celjski občini 22 delovnih organizacij. Po številu zaposlenih je največja EMO, po celotnem dohodku pa Cinkarna, ki je v prvem polletju ustvarila 11 milijard 539 milijonov starih dinarjev celotnega dohodka. Po številu zaposlenih in celotnem dohodku pa je najmanjša Vrvica, ki je v prvem polletju povprečno zaposlovala 16 delavcev ter ustvarila celotni dohodek v znesku 28 milijonov starih dinarjev.

Podatki o poslovanju v prvih šestih mesecih letos niso nič kaj razveseljujoči, saj je mnogo indeksov pod 100. Seveda moramo takoj omeniti, da so bili indeksi v preteklih letih tako visoki zlasti zaradi inflacije dinarja in s tem v zvezi skokovite rasti cen in osebnih dohodkov. Letošnji indeksi so torej bolj realni kazalci gibanja gospodarstva, so pa tudi odraz težav, v katerih so se nekatera podjetja znašla po reformi, ki vsestransko deluje na delovne organizacije šele letos. Indeksi so naslednji: indeks realizacije po izdanih fakturah znaša 107, indeks celotnega dohodka pa le 98, kar kaže, da kupci slabo plačujejo. Indeks neto produkta je 86, dohodek za razdelitev pa le 83. Od tega dohodka so delovne organizacije izločile del za neto osebne dohodke — indeks znaša 101 — tako, da je ostanek dohodka, ki gre lahko v sklade dosežen le z indeksom 55. Zanimivo pri vsem tem je, da so delovne organizacije precej smelo dvignile osebne dohodke. Indeks povečanja osebnih dohodkov na zaposlenega v industriji celjske občine je namreč 107.

Indeksi, ki sem jih navedel, kažejo precejšnjo stagnacijo, kar pa ne velja za proizvodnjo. Če namreč upoštevamo zaloge gotovih izdelkov, ki so porasle z indeksom 152, potem vidimo, da je proizvodnja vsaj količinsko še kar zadovoljiva, vprašanje pa je le njena prodaja, ki ne teče tako kot prejšnja leta. Pa tudi prodano; to je fakturirano blago, ni bilo pravočasno plačano, saj so kupci porasli z indeksom 145. Istočasno pa de-

lovne organizacije dolgujejo svojim dobaviteljem znatno več kot lani. Indeks je porasel na 198! Zanimivo je, da so sredstva neporabljena amortizacije porasla z indeksom 205. V industriji se je število povprečno zaposlenih povečalo z indeksom 102 v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta. Neto produkt na zaposlenega, kot kazalec produktivnosti, pa je padel in znaša pri njem indeks le 84.

Uspeh poslovanja naših treh največjih industrijskih delovnih organizacij je zelo različen. Najboljše rezultate je vsekakor dosegla EMO Celje. Realizacija po izdanih fakturah je dosežena v tem polletju z indeksom 120, celotni dohodek 116, neto produkt 107, zaloge gotovih izdelkov pa z indeksom 287. Cinkarna je dosegla realizacijo po fakturah z indeksom 95, celotni dohodek 87, neto produkt 64, zaloge gotovih izdelkov pa 144. Najslabše rezultate med temi tremi podjetji je dosegla Železarna Štore, ki je dosegla realizacijo po izdanih fakturah z indeksom 92, celotni dohodek 70, neto produkt 62, zaloge gotovih izdelkov pa so ostale na lanski ravni z indeksom 103.

Vprašanje: Omenili ste amortizacijo, zlasti njen porast. Kot vse kaže jo kolektivi slabo koristijo in jo v večji meri trošijo za obratna sredstva. Kako ocenjujete ta primer, ki je sicer s stališča delovnih organizacij trenutno razumljiv, je pa seveda vprašanje, če je takšna politika glede obnavljanja osnovnih sredstev v redu?

Odgovor: Prepričan sem, da imamo še vsi v spominu, česa vsega so se delovne organizacije pred dobrima dvema letoma posluževale, ko so skušale obratna sredstva uporabljati za investicijske namene. Tega niso mogli preprečiti nobeni ukrepi in opozorila naših najvišjih forumov. Ta problem so učinkovito rešili ekonomski ukrepi. Narodna banka Jugoslavije je, da bi ustvarila inflacijo, prenehala z emisijo denarja in nekdanjim širokogrudnim kreditiranjem. Pri stabilni vrednosti dinarja pa anuiteta pomeni mnogo težje breme za delovno organizacijo kot prej. Obratna sredstva pa so za normalno obratovanje osnovnih sredstev brezpogojno potrebna. Vse to je delovne organizacije usmerilo v to, da amortizacijo, ki je zaradi revalorizacije znatno večja kot lani, čuvajo na žiro računih in jo uporabljajo kot obratna sredstva.

Trenutno je taka usmeritev delovnih organizacij razumljiva, vendar pa bi tako ravnanje v daljšem razdobju bilo po mojem mnenju škodljivo. Kot sem že navedel, so se namreč sredstva za sklade precej zmanjšala, možnosti za najetje investicijskih posojil pa so slabše kot prejšnja leta. Če bi delovne organizacije odtegnile svojemu namenu še amortizacijo, bi se odpovedale osnovnemu pogoju napredka, to pa je modernizaciji tehnologije in tehnike proizvodnje, s tem pa tudi konkurenčnosti naše industrije sploh.

Vprašanje: Posebno poglavje v tej problematiki je delitev dohodka za razdelitev. Kakšna razmerja ugotavljate zlasti med osebnimi dohodki in skladi?

Odgovor: Dohodek za razdelitev je bil dosežen z indeksom 83. Iz njega se izplačujejo osebni dohodki in formirajo skladi. Delovne organizacije so izplačale neto osebne dohodke z indeksom 109, se pravi več kot lani, zato je ostalo za sklade znatno manj (indeks samo 55).

VESTI IZ KOMUNE

Če bi hotele delovne organizacije več zajeti v sklade, bi morale znižati osebne dohodke na lanski nivo, tega pa zaenkrat, razen redkih izjem, ni opaziti. Od dohodka za razdelitev so delovne organizacije porabile v prvem polletju lani za osebne dohodke 62 %, letos pa 73,6 %. Ostanek, ki je letos manjši od lanskega, pa je bil namenjen skladom. Razmerje je torej mnogo slabše od lani.

Vprašanje: Iz podatkov, ki ste jih doslej povedali je očitno, da smo lahko z fizičnim obsegom industrijske proizvodnje zadovoljni, da bi lahko marsikatero kritično rekli na račun produktivnosti, toda kako je s prodajo izdelkov in kako z zalogami. In če k temu dodamo še medsebojno zadolženost, verigo, ki ne pozna konca, se zdi, da je vprašanje dovolj obsežno za odgovor.

Odgovor: Najbolj nezadovoljivi podatki in oceni polletnega gospodarjenja je indeks porasta gotovih izdelkov, ki je 152.

Proizvedeno blago se vedno težje plasira. Da ne bi delovne organizacije izgubile kupcev, so do njih zelo popustljive. Zato naraščajo tudi kupci — indeks 145. To pa na drugi strani onemogoča redno plačevanje dobaviteljev, ki so porasli z indeksom 198. Če bi bil enak trend tudi v drugem polletju, bi to imelo težke posledice za naše gospodarstvo. Posamezniki skušajo najti krivca za tako stanje. Največkrat krivijo banke, da ne dajo dovolj kreditov. To pa seveda ni točno. Pred leti je skušala Narodna banka tako stanje ozdraviti s pobotanjem ter je v ta namen odobrila precejšnje kredite. Danes je odobravanje kreditov v ta namen povsem nemogoče. Za rešitev tega problema predlagajo nekateri različne, dokaj nasprotno ukrepe. Mnogi trde, da naj to rešijo državni organi. Smatram, da je rešitev tega problema možna le s prodajo zaloga gotovih izdelkov, skrajšanjem časa za izdelavo posameznih izdelkov, skrbno izbiro artiklov, ki jih tržišče potrebuje, forsiranjem izvoza, kjer je to mogoče in končno z znižanjem cen proizvodov. Poslovna morala, katere del je tudi takojšnje oziroma pravočasno plačevanje dobaviteljev, je tudi faktor za odpravo težavnega stanja, v katerem se nahaja naše gospodarstvo. Večji del plačil se namreč danes poravnava le na podlagi sklepov sodišč, kar povzroča nepotrebno administracijo, na drugi strani pa delovnim organizacijam stomilijonske sodne stroške, ki bremenijo dohodek.

M. B.

Prvi obrtniški zbor

Na pobudo Poslovnega združenja za obrt, gostinstvo in komunalo v Celju ter pod pokroviteljstvom Gospodarske zbornice Slovenije bo v soboto, 2. in nedeljo, 3. septembra v Dobrni prvi obrtniški zbor. Gre za srečanje slovenskih in dela hrvaških obrtnikov in obrtnih delavcev obeh sektorjev, za razgovore o stanju, problemih in nalogah obrti, pa tudi za družabni del, za piknik. Računajo, da se bo tega zbora udeležilo nekaj tisoč obrtnikov iz vseh koncev in krajev naše republike, pa tudi iz severnega oziroma zahodnega dela Hrvaške.

M. B.

Slovensko ljudsko gledališče v Celju sporoča:

Dokončna repertoarna podoba v sezoni 1967/68

Pri sestavljanju smo morali upoštevati izredno hudo finančno situacijo hiše, majhen ansambel, uprizorifvne možnosti glede na najrazličnejše aspekte, ki krnijo sproščeno umetniško delo. Zaradi preobremenitve ansambla smo zmanjšali število abonmajskih premier od 9 na 8, pri tem pa še upoštevali možnost vzporednega študija: dvakrat po dvoje del. Edini tekst, ki presega število razpoložljivih igralcev, je Brechtov »Svejk«, vendar je delo uprizorljivo tako da igrajo nekateri igralci po več vlog hkrati. Sezono bomo začeli s Cankarjevimi »HLAPCI« v režiji Mileta Koruna. S tem delom bomo proslavili 100-letnico slovenskega gledališča.

REPERTOARNA PODOBA NOVE SEZONE:

Ivan Cankar: **HLAPCI.** Slovenska politična tragedija.

Bertold Brecht: **SVEJK.** Prepos popularnega Haškovega romana v obdobje nacizma. Protest proti vojni.

Jacques Audiberti: **IZ ZLA SE ZLO RODI.** Izredno duhovita in poetična pravljica komedija.

Djordje Lebovič: **SREBRNE VEZI.** Sodobna igra o humanosti in dilemah našega človeka.

Sofokles: **KRALJ OIDIPUS.** Antična tragedija.

Jean Anouilh: **EVRIDIKA.** Prelepa antična zgodba, predstavljena v pekel in blato sobodne človeške družbe.

Tennessee Williams: **OBDOBJE PRILAGAJANJA.** Resna komedija, ki kontrastno obravnava profano in sakralno v začetnem obdobju zakonskega sožitja.

Carlo Goldoni: **KRČMARICA.** Komedija.

Odperto je še mesto za slovensko noviteto. Ob začetku sezone bo premiera Cankarjevih političnih spisov **LEPA NASA DOMOVINA** v priredbi Andreja Inkreta, ki pripravlja še adaptacijo **DESETEGA BRATA.** Za mladino bo uprizorjena **TRNJULČICA Saše Škufca**, obnoven pa bo za novo leto še letošnji **DEDEK MRAZ.**

Za 50-letnico oktobrske revolucije bomo uprizorili Lebovičeve »**SREBRNE VEZI**«.

Vodstvo gledališča si pridržuje pravico, da v primeru višje sile katero od naštetih del zamenja z deli, ki so v repertoarni rezervi.

IZ CELJSKIH DELOVNIH KOLEKTIVOV POSNEMANJA VREDNO!

Delovni kolektiv Železarne Štore ima za svoje člane počitniški dom na Rabu. V okolici njihovega doma imajo precej športnih objektov, ki pa niso bili dovolj izkoriščeni. Zaradi tega je letos kolektiv Železarne na iniciativo odbora za šport in rekreacijo poslali na Rab tudi človeka, ki naj bi poizkusil organizirati med člani ki letujejo na Rabu, športne in kulturno zabavne prireditve. Primarna naloga je bila naučiti čimveč otrok in odraslih plavati in poskrbeti za njihovo razvedrilo.

Že v prvih izmenah se je veliko članov in njihovih sorcev naučilo plavati. Hodili so na izlete, prirejali razna tekmovanja in zabavne večere. Na koncu so organizirali tekmovanje v plavanju za vse starostne skupine. Vsak, ki se je prijavil za tekmo-

vanje je vplačal 500 din in s tem denarjem so kupili nagrade. Najboljši so dobili vino, tisti brez športne sreče pa tolažilne steklenice sadnega soka.

Čeprav je v domu prevladovalo število tistih delovnih ljudi, ki se še niso imeli priliko spoznati s tekmovalnim športom, so pri vseh tekmovaljih pokazali močno zanimanje in veselje do udeležbe. Opaziti je bilo, da jih je pritegnil izrek, ni važno zmagati, važno je sodelovati.

Izmenе se vračajo iz odmora polne nepozabnih doživetij. Svojih počitnic ne morejo pozabiti tudi najmlajši, kajti tudi njim je bila posvečena velika skrb.

Članom odbora za šport in rekreacijo se je odvalil težak kamen iz srca, kajti njihova mala investicija se jim že obrestuje!

IZLETNIKOVIZLETI

Jesen je čas izletov in pri **IZLETNIKU** so se temeljito pripravili na ta čas. Organizirali bodo vrsto izletov po domovini — tu so zlasti zanimivi v Pomurje in Obsotelje, v Brda in na Gorenjsko ter precej daleč ob obali navzdol.

V tujino bo znani izlet na Dunajski velesejem sredi septembra za 25.700 S-din in v München za 41.200 S-din ter seveda ogledi Budimpešte, Prage, Züricha, Benetk in še vrsto mest bi lahko našeli.

Mogoče bi omenili še samo to. Cene pri **IZLETNIKU** so konkurenčne, izletj pa solidno pripravljene.

V novi turistični poslovalnici Izletnika v Stanetovi ulici nabivijo po nizkih cenah potne liste, razne vizume, vozne karte, izvršijo rezervacije in podobno. Povsod je organizirana tudi menjalna služba.

Na vidiku — družabni večeri

Kar je res, je res. Kolektiv celjskega hotela Celeia moramo priznati, da je zlasti v zadnjem obdobju napel vse sile, da bi se rešil težavnega položaja ter da bi z delom potrdil svojo življenjsko sposobnost. Tu so zdaj formirali poseben odbor, v katerem so poleg članov kolektiva tudi nekateri turistični, kulturni in prosvetni delavci. Odbor je sprejel nalogo programiranja

družabnih večerov, ki naj bi tudi v jesenskem in zimskem času izpopolnili vrzel v celjskem družabnem življenju. Tako bodo med drugim pripravili plesni večer, zatem večer domačih kolin, večer humorja, večer opernih arij itd. Poleg tega bodo lahko družbene in delovne organizacije prirejale v Celju svoje plesne in podobno. Pobuda je tu in upajamo, da ne bo ostalo samo pri njej.

Mladi v EMO SMO PREDLAGALI

Cas hiti in kar naenkrat bo tu 14. september, dan redne letne konference naše mladinske organizacije. Priprave so v teku v vseh fazah. Tako so že znani kandidati za nove predsednike posameznih aktivov, prav tako pa so že v glavnem znani tudi kandidati za nov tovarniški komite.

Tudi bodoči komite bo štel 15 članov, organizacija kot celota pa bo razdeljena na devet posameznih aktivov. Večina članov novega TK bo nov kader, saj bo od sedanjih članov zamenjanih 90%. Tudi sedanji predsedniki posameznih aktivov bodo zamenjani z novim kadrom 80%.

Ob priliki predlaganja kandidatov za TK pa so predlagali posamezni aktivni takole: emajlirnica 8, STK 1, surovinski 3, vzdrževanje 1, dekor 2, uprava 3, radiatorski 2 in kleparski 2 kandidata. Predlogov še nimamo iz mehanične delavnice. Prav tako še tudi nimamo iz mehanične delavnice kandidata za predsednika, ker je sedanji predsednik na dopustu. Kandidatov je na splošno precej, vendar pa vsi ti niti ne bodo prišli na kandidatno listo, ker se pač nekaterim ne ljubi delati; takšna dva primera že imamo na upravi! Pred konferenco bodo še enkrat sklicani sestanki vseh aktivov, na katerih bodo mladinci poročali o problematiki aktivov, obenem pa bomo tudi volili predsednike posameznih aktivov.

Točen čas konference bo objavljen v naslednji številki »Emajlirca«, vstop na konferenco pa bo kot običajno dovoljen vsem članom ZM in ostali mladini v podjetju. ZJ

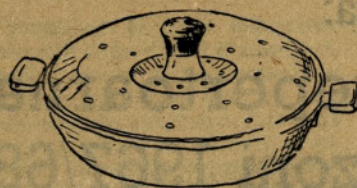

MNOGOSTRANSKA KUHINJSKA POSODA IZ NIZOZEMSKE

Podjetje TOMADO iz Nizozemske je za leto 1967 pripravilo kot novost posodo s pokrovom, ki preprečuje izbrizgavanje in je opremljena s kombinacijo metlic za sneg in klešče.

Metlico za sneg — klešče je mogoče uporabiti za stepanje pene oziroma snega in za obračanje mesa, rib ali klobas. Naprava je iz nerjaveče, elastične jeklene žice, na kateri je bel plastični ročaj. Deli ročaja so medsebojno povezani z vzmetjo. Napravo se da odpreti s po-

tiskanjem rdečega zapornega gumba in je potem uporabljiva kot klešče. Dolžina naprave znaša 27 cm.

Posebno zanimiv pa je pokrov iz aluminija, ki dopušča uhajanje pare in onemogoča izbriz-

gavanje, ker je na njem vrsta malih luknjic. Kljub temu je mogoče med pečenjem ali praženjem dolivati vodo brez nevarnosti izbrizgavanja. V sredini pokrova je okoli ročaja poglobitev, v katero se nalije voda, ta pa steče skozi luknje v posodo. V enem polmeru pokrova so po tri luknje, od tega po ena v poglobitvi. Pokrov se da lahko očistiti in ima premer 30 centimetrov.

Obstoja nevarnost, da bi kdo izgubil zaposlitev zaradi IBM strojev?

Lahko trdim, da ne! V svoji 11-letni praksi na tem področju sem sodeloval pri uvajanju mehano-grafije v devetih delovnih organizacijah in še nisem slišal, da bi kdo izgubil zaposlitev zaradi uporabe teh strojev! Ob tem pa se pojavi vprašanje, kako koristni imamo od teh strojev, če ne prihranimo na delovni sili.

Poleg že navedenih koristi je tudi ta, da ni treba nameščati novih »neproduktivnih« delavcev, (kakor nekateri nnepravilno imenujejo delavce v pisarnah), če se večja proizvodnja, tovarna širi in če želimo imeti več podrobnih

podatkov. Delavci, ki jih stroji nadomestijo, prevzamejo delo priprave, kontrole in analize podatkov.

Nekateri prevzamejo delo na drugih delovnih mestih in opravljajo drugo koristno delo.

Vodstvo je seveda dolžno pripraviti novo razporeditev dela. Delavcev v pisarnah je treba pripraviti na preusmeritev. Tudi to spada k pripravam za uvajanje mehanografije. Ljudje morajo vedeti kaj bo z njimi. Morda smo to vprašanje nekoliko zanemarili, zamujeno pa lahko še nadoknadimo. B. H.

Mednarodna razstava ogrevanja 1969

Prihodnja mednarodna razstava za sanitarije in ogrevanje (Sanitär — und Heizungs-ausstellung) bo spomladi 1969 v Frankfurtu ob Maini. Zaradi številnih želj po skrajšanju razstavne dobe jo bodo v nasprotju z dosedanjo prakso skrajšali na samo pet dni: od 26. do 30. marca 1969. S časovno omejitvijo želijo istočasno naglasiti, da spada ta razstava med odločujoča strokovna tržišča udeleženi proizvajalcev.

Na zadnji mednarodni razstavi sanitarij in ogrevanja od 1. do 9. aprila je sodelovalo 813 tujih in domačih direktnih proizvajalcev in zastopstva 65 nadaljnjih podjetij. Ob izrednem obisku v vseh devetih razstavnih

dnevh je bilo okoli 90 % strokovnjakov.

Pridružili smo se drugim tožnikom

V preteklih dneh sta upravni odbor in delavski svet podjetja na svojih sejah soglasno sprejela sklep, da se naše podjetje pridruži podjetjem, ki bodo sprožila ustavni spor zaradi republikanskega zakona o priključitvi obratnih ambulant k zdravstvenim zavodom.

Znanost in napredek v svetu

Razlika v produkciji med ZDA in industrijskimi državami zahodne Evrope znaša sedaj približno 1/3. Pri enakem vlaganju delovnega časa in kapitala prigrisodari torej ameriška industrija za eno tretjino višji produkt dobrin in uslug, kar prinaša udeležencem gospodarskega procesa spet odgovarjajočo višjo realno kupno moč. Posledica se kaže v vedno večji razliki življenjskega standarda napram prebivalcem ostalih narodov.

Produktivnost po industrijskih vejah

Število delavcev na enoto proizvoda v

	ZDA	Francija	ZRN	V. Brit.
Crna metalurgija	1	1,6	1,7	2,3
Kem. industrija	1	3,0	2,6	3,4
Kov. pred. ind.	1	3,1	3,2	3,2
Elektro industrija	1	2,6	3,8	4,2
Ind. transp. sr.	1	2,0	2,4	3,2
Neelekt. stroji	1	2,3	3,2	3,5
Povprečje:	1	2,4	2,8	3,1

Indeks globalne produktivnosti

(bruto narodni dohodek: aktivno prebivalstvo)

Velika Britanija — indeks	= 100
ZDA	= 176
Francija	112
Zvezna republika Nemčija	110
Velika Britanija	100
Italija	83
Sovjetska zveza	82
Japonska	77

Razloge za takšne razlike je iskati v velikosti tržišča, še bolj pa v neskladnosti vlaganja v raziskovanje in razvoj ter iz tega izhajajoče vrzeli v tehnološkem znanju in v moči kapitala. Kot vzrok gospodarske uspešnosti ZDA navajajo tudi uspešen izvoz, vlaganje kapitala in ustvarjanje dobrin v svojih inozemskih podjetjih, predvsem pa doslej malo upoštevan razlog, ki ga smatrajo kot osnovo nadkriljujoče produktivnosti ameriškega gospodarstva: večje znanje. Mišljeno je znanje kot produkt cvetoče »industrije znanja«, ki sližu velikim podjetjem kot dobavljač vrednih kadrov in jim s tem omogoča boljše in bolj strokovno upravljanje.

F. Machlup je izdelal edino obstoječo študijo o kvantativnih vprašanih ameriške »industrije znanja«, katere delež je po teh navedbah že 1958 znašal 30 % ameriškega nacionalnega dohodka. To je več, kakor znaša skupni narodni dohodek Francije in Zahodne Nemčije. Med tem pa je »produkcija znanja« rasla več kot dvakrat hitreje kakor celotno gospodarstvo in je dosegla 1966 leta vrednost 240 milijard dolarjev. V letu 1985 predvidevajo, da bo industrija znanja zajela 50 % ameriškega narodnega dohodka.

Pridobitev, vredna omembe

Dolgo smo premišljevali, kaj naj storimo. Okrepčevalnica je postala pretesna in razporeditev ni ustrezala sanitarnim predpisom. Pravtako je kuhinja za pripravo hladnega obroka postala kamen spotike. Sanitarna inšpekcija je ob vsakem pregledu pisala zapisnike za odpravo nedostatkov, naša HTV služba pa nam je postavljala termine za ljubeznivo obljubo, da nam bo prostore zaprla. Običajno je že tako, da tam, kjer manjka denarja, raste gora papirja.

Neodvisno od možnosti dodelitve sredstev za temeljit remont obeh obratov družbenega standarda smo pripravili načrte in predračune. Odobrena denarna sredstva pa niso zadostovala. Ker plačujemo za prostore priprave hladnega obroka najemnino Stanovanjskemu podjetju v Celju, smo smatrali, da morajo oni prevzeti stroške investicijskega vzdrževanja lokalov. Stanovanjsko podjetje je pristalo na našo zahtevo, da bo tovarni EMO refundiralo sredstva porabljena za dela investicijskega značaja.

Sele zdaj smo prišli torej tako daleč, da smo pričeli z obnovitvenimi deli. Najpreje je bila na vrsti okrepčevalnica. Ker pa bi jo morali za ta čas zapreti in ker tega nismo hoteli, smo si sposodili od Streleske družine nov kiosk in ga usposobili za začasno prodajo. Sedaj, ko okrepčevalnica od 10. 8. 1967 spet posluje v prenovljenih prostorih, pa kiosk prazen sameva. Vodstvu podjet-

ja smo predlagali, da bi ga podjetje odkupilo. Postaviti ga mislimo na zadnje dvorišče v bližini skladišč ali garaže. S tem bi nakupa v okrepčevalnici in čakanje v vrstah pred njo, ker bi vsi obrati, delavnice in oddelki, ki so na tem delu tovarniškega območja, kupovali zaželeno živila ter ostalo v kiosku, in bi čakanje oziroma izgubo delovnega časa omejili na minimum.

Prenovljeno okrepčevalnico moramo še dodatno opremiti s prodajnim pultom, to pa je že vprašanje odobritve naknadnih sredstev.

Kuhinja za pripravo hladnega obroka je že tudi temeljito prenovljena. Pridobili smo prostor za shranjevanje košar in embalaže, uredili garderobo za shranjevanje oblek in obnovili skladišče za živila. Predvsem pa je res urejena kuhinja, ki sedaj odgovarja vsem higienskimi in sanitarnimi predpisi.

V kuhinji manjka še dodatna oprema in sicer štedilnik na trda goriva, električni štedilnik in stabilen pult, kjer bi hladno malico pripravljali približno tako kot na tekočem traku.

Stroški za obnovitev okrepčevalnice znašajo 6500 N-din. za kuhinjo pa 17.235,00 N-din, od teh pa nam Stanovanjsko podjetje refundira 13.920,00 N-din.

Vsa dela v okrepčevalnici in v kuhinji, zidarska in druga obrtniška je prevzela naša Enota za go spodarjenje s stanovanjskimi hišami. Tej gre tudi priznanje za

domiselno rešitev razporeditve prostorov.

Oba obrata družbenega standarda sta torej pripravljena zadostiti potrebam in zahtevam članov kolektiva. Kar pa zadeva nujno potrebno disciplino pri nakupu, upoštevanje odpiralnega časa v kantini, čakanje na delitev malice mnogo pred določenim časom, vračanje embalaže in porcij za topli obrok itd. — vse to pa ni v moči tega oddelka in bi te probleme rešili na zadovoljiv način v kompetenci Splošne službe. To vprašanje ostaja slejkoprej nerešeno.

M. P.

POLJSKA INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA NARAŠČA

Industrijska proizvodnja na Poljskem je bila letos v prvem polletju za 8,9% višja kakor lani v istem obdobju. Povečanje proizvodnje gre v glavnem na račun kemijske in težke industrije. Povišal se je tudi povprečni dohodek.

Zelo uspešni pa so Poljaki tudi v izdelovanju industrijskih strojev in naprav. V prvem polletju so izvozili za 55 milijonov deviznih zlotov orodnih strojev. S tem so se povzpeli v svetovnem merilu že na deseto mesto v izvozu orodnih strojev v proizvodnji teh naprav pa zavzemajo 11. mesto na svetu.

PREVEČ NADUR

Upravni odbor je potrdil predloženo poročilo o izplačilu nadur v juliju v breme skupnega sklada osebnih dohodkov. Pri tem ugotavlja, da je število nadur v porastu in je potrebno nadure omejiti na minimum. Zato je sklenil naj se uvede v razvojni službi za kontrolo frit dežurna služba, v skladišču polizdelkov naj se koristijo ure v dobrem oziroma naj jih plača ekonomska enota, v mehanografskem centru pa naj se nadure ukinejo. Na splošno je potrebno za nadure uvesti najstrožjo kontrolo in eliminirati vse, kar ni v najnujnejši zvezi s potrebami proizvodnje.

Dopisujte v naš list

Kaj prištevajo k industriji znanja?

1. Raziskovanje in razvoj, kjer se pravzaprav učinkovito poraja novo znanje.
2. Izobraževanje kot največja trgovina (big bussines) znanja.
3. Založbe.
4. Zabavno — kulturna dejavnost (radio, televizija, kino, gledališče, itd.).
5. Informacijski stroji (mišljeno vse od pisalnega stroja do elektronskih računalnikov).
6. Industrija komunikacij, v kolikor razširja znanje (telefon, telegraf, teleprinter, sateliti, itd.).
7. Strokovne usluge (predvsem usluge svobodnih poklicev, kakor pravniki, raziskovalci tržišča, gospodarski svetovalci, informacijsko dokumentacijska dejavnost in podobno).

Razne študije navajajo, da zajemajo v ZDA 80% vseh temeljnih znanstvenih raziskav. Pri tem je pa treba poudariti, da odpade na raziskovalne institucije v ameriški industriji vrednostno kar 75% skupnega obsega raziskovalnih del v državi. Že 1956 leta so imeli v industriji preko 4.000 raziskovalnih organizacij. Na Nizozemskem opravijo v industriji 64% vseh raziskav, v Veliki Britaniji in na Japonskem pa po 63%. Največji del raziskovalcev (40%) zaposluje štirideset največjih kompanij, ki so vodilne v svoji branži. Velikih vlaganj tako v investicije, kakor v raziskovanje, so torej zmožna le velika podjetja oziroma koncerni. V ZDA odpade 80% sredstev za znanstveno-raziskovalno delo na tristo družb, ki predstavljajo številčno le tisoči del vseh podjetij, vendar pa zajemajo 60% zaposlenih iz skupne prodaje v državi.

Vlaganja nekaterih velikih koncernov za raziskovalno dejavnost:

Standard Oil (ZDA), 1964

87 milj. \$

Du Pont (ZDA) — samo za razvoj nylon vlakna	27 milj. \$
Du Pont (ZDA), — samo za razvoj orlon vlakna	7 milj. \$
ICI (V. Brit.), — za razvoj terilen vlakna	12 milj. \$
Bayer (ZRN) — za raziskovalno delo v letu 1964	36 milj. \$
= 4,5% bruto prom. koncerna	

Praviloma so najbolj prodorne in najbolj koncentrirane industrijske družbe obenem tudi nosilci znanstveno-raziskovalnega dela in uživajo največji del državne pomoči za napredek znanosti. Naložbe v znanost pa ustvarjajo začarani krog k še večjemu napredku teh družb.

Odvisnost med znanostjo in tehničnim raziskovanjem na eni in velikostjo podjetja na drugi strani je očitna. V ZDA so izvršili vrednostno 90% vseh raziskovalnih del v industriji v podjetjih z nad 5.000 zaposlenimi v Veliki Britaniji 93% raziskovanj v podjetjih z nad 2.000 zaposlenimi, v Franciji 63% v podjetjih z najmanj 2.500 zaposlenimi, na Nizozemskem 81% v podjetjih z nad 1.000 zaposlenimi in v Belgiji 59% v podjetjih z nad 1.000 zaposlenimi.

Za strukturo gospodarstva je v Evropi pretežno še odločilno srednje veliko podjetje, kar pogojuje manjšo rentabilnost raziskovanja.

Takšne težave je mogoče premostiti z osnovanjem podjetij optimalnih zmogljivosti ter temu ustrezno politiko podjetja, (integracija, kooperacija, odprava drobnjakarske proizvodnje) in gospodarske zakonodaje ter gospodarske politike države.

Za napredek znanosti planirajo ZDA v 1967 letu 23,8 milijard dolarjev. Od tega bodo porabili 16,2 milijarde za znanstveno-raziskovalno delo in uporabo doseženih rezultatov v proizvodnji, 6,8 milijard bodo potrošile industrijske družbe za temeljne raziskave in usmerjane uporabne raziskave ter 0,8 milijard univerze in državni inštituti.

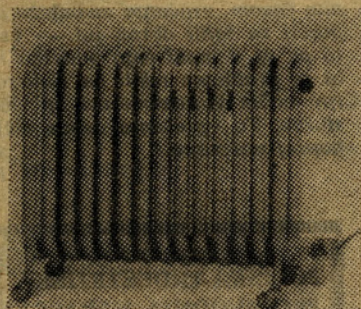
(Nadaljevanje v prihodnji številki glasila)

NOVI RADIATORJI

Znana tovarna »Gebr Mayer« je razstavila na letošnjih sejmih električni ploščati radiator z oljnim polnjenjem, ki si je na tržišču zagotovil dobro mesto poleg členastih grelcev. Razstavljeni izdelki so enako sprejemljivi v modernem, kakor tudi v kovencionalnem stanovanju. Postaviti jih je mogoče tako pod okni, kakor tudi ob prostih stenah, ali kjerkoli v prostoru, ker zavzemajo zelo malo prostora. Ker so prevozniki na kolescih, jih zlahka postavimo na vsakokratno potrebno mesto. Grelec oddaja toploto s konvekcijo in z žarčanjem.

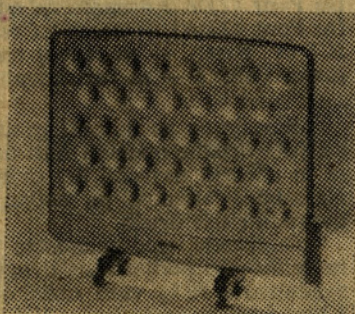
reva blago, zdravo toploto in enakomerno ogreva ves prostor, kakor centralna kurjava.

Površino radiatorja posredno ogreva olje, ki kroži po ceveh. Grelni element je hermetično zaprt, zato je površinska temperatura cevi razmeroma nizka in ne obstaja nevarnost kontakta ali opečenja. Vse cevi so med seboj in z grelnim elementom trdo spojene brez vijakov in tesnil. Olje je popolnoma zaprto in ga ni treba nadoknaditi. Naprava je prevozna in ima ročko za premikanje po prostoru. Posebnost je med cevmi vgrajen izparilnik vode, ki skrbi za primerno vlago zraka.

Tehnični podatki: 14 cevi, višina: 68 cm, širina: 20 cm, dolžina: 80 cm, učinek: 2000 vatov, napetost: 220 voltov.

Podjetje John Harper Co. Limited, Albion Works, Willenkall, Staffordshire v Angliji je izdelalo elektro-radiator »Com-

modore« z oljnim polnjenjem. Obstajata dva tipa; eden na 1000 vatov in drugi na 1500 vatov.

Lahko pri vašem delu še kaj izboljšate?

Pri izdelavi so uporabili električno zvarjene, robustne jeklene plošče s okusno oblikovanimi plitkimi litvami in odpornim vžganim lakom, ki podeljuje grelcu eleganten videz. Ogrevni vložek greje oljno polnilo, ki ga preko velikih površin enakomerno oddaja. Specialno olje zagotavlja dobro akumuliranje toplote, s čimer dosega naprava visoko stopnjo gospodarnosti.

Debelina radiatorjev znaša 75 mm, ogrevne površine pa 2 m². Obstajata dva tipa s po 1.500 in 2.000 W zmogljivosti.

Radijatorji so izdelani po predpisih VDE. Zima jim ne škoduje in jih je mogoče pustiti na hudem mrazu brez nadzorstva in vzdrževanja. Upravljanje se vrši preko dvojnega prevesnega stikala na stikalni omariči na spodnjem oglu ozkega roba. Brezstopenjsko krmiljeni termostati z momentnim stikalom samostojno nadzira sobno temperaturo in avtomatsko izključuje oziroma spet vključuje tok pri doseženih temperaturi. Termostati so mogoče naravnati na obseg od +5°C do +30°C. Električni ploščati radiator je dobrodošla naprava za prehodno ali dodatno ogrevanje.

Na letošnjem sejmu v Hannoveru je prikazalo podjetje Fakir — Werk Wilhelm Kicherer nov elektro-radiator »Fakir forster automatic« s trajnim oljnim polnjenjem. Naprava izža-

Zaskrbljenost zahodnonemške industrije ogrevalnih in kuhinjskih naprav

Celotni promet članov zahodnonemškega združenja industrije ogrevalnih in kuhinjskih naprav je znašal 1966 leta 836,3 milijona DM in je s tem nazadovol v enem letu za 6,6%. Domači promet je s 704,8 milijona padel za 6,1%, izvoz pa s 131,5 milijona za 9%. Takšen izid pripisujejo konjunkturalnim in strukturnim vplivom.

Od proizvodnih skupin so najbolj prizadete gospodinjske naprave na trdo gorivo oziroma premog. Izdelali so 358.000 prodanih peči na premog, kar je za 17,1% manj od leta 1965 in 270.000 štedilnikov na trda goriva (— 13,8%). Nazadovanje peči na plin za 15,1% (171.000 komadov) je pripisovati trenutno otežkojeni ponudbi plina za gospodinjstva. Vendar se je pa promet štedilnikov na plin povečal za 261.000 komadi za 4,7% čal z 261.000 za 4,7%, električno-električni štedniki pa izkazujejo s 353.000 komadi 1,8% padca.

Določeno povišanje so zabeležili pri dodatnih električnih in plinskih napravah za gostinske kuhinje, kar pa zaradi relativno nizkega komadnega števila bistveno ne vpliva na celotni promet branže.

V letu 1966 je bil za 60 podjetij združenja poslovni rezultat neugoden, v prvih 6 mesecih tega leta pa se je njihovo število še povečalo. V teh mesecih se je spet znižal promet ogrevalnih naprav za 19,3% v primerjavi z istim obdobjem 1966, pri napravah za kuhanje pa za 15,4%.

Celoten promet obeh bistvenih skupin v tej branži je za 17% pod lanskim rezultatom. Nazadovanje proizvodnje peči in štedilnikov na premog pripisujejo delno strukturnim vplivom, izgubi prometa pri oljnih

pečeh in štedilnikih na olje in elektriko, pa splošnemu razvoju konjunktura. Industrija lahko investira samo v primerih, ko obstajajo realni izgledi za promet izdelkov. Združenje smatra, da je v takšni situaciji bolj smotrno morebitna sredstva porabiti za pobudo stanovanjske proizvodnje. K temu bi vsekakor kazalo pritegniti tudi ostale gospodarske panoge, katerih promet bi se v tem primeru tudi povečal. Prav tako bodo skušali doseči ugodnosti pri maloprodaji velikih gospodinjskih naprav, h katerim prštevanje tudi peči in štedilnike. Če se bo promet dvignil, bodo investicije sledile same po sebi.

Močno nazadovanje prometa je dovedlo v tej industriji do skrajšanega delovnega časa, k odpuščanju ali celo do ustavitve dela. Z omejevanjem proizvodnje so narasli stroški, izkupički na tržišču pa so se znižali. Nadaljnje omejitve so posledica splošnega zviševanja plač.

Nazadovanje izvoza nemških ogrevalnih in kuhinjskih predmetov je pripisovati nizkim cenam inozemske konkurence, ki ima znatno boljše pogoje glede stroškov in plač. Poleg tega so pogosto inozemski izdelki direktno ali indirektno subvencionirani in imajo zaradi neobičajno nizkih cen še močnejši položaj na tržišču, s tem pa omejujejo promet domačih izdelkov.

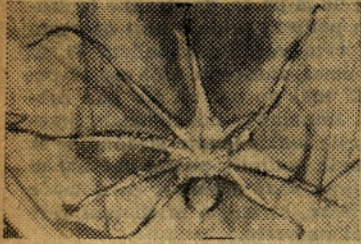
Industrija ogrevalnih in gospodinjskih naprav ZRN zaskrbljeno pričakuje razvoj gospodarstva v prihodnjih mesecih — in v tem ni osamljena med proizvajalci potrošne industrije.

NOVO V KNJIŽNICI

- Pajević M. B.: »LIVENJE GVODA I CELIKA«. Beograd 1965.
- Barišić R.: »SAVREMENA TEHNIČKA KONTROLA PROIZVODNJE«. Beograd 1960.
- Novosel M.: »PSIHOLOGIJA ZA INŽENJERE«. Zagreb 1965.
- Dešić V. D.: »SISTEMAT- TATE U PROIZVODNJI«. SKO UTICANJE NA REZUL- Beograd 1960.
- Derenčin J., F. Kaštropil i M. Jurhar: »PRIRUČNIK ZA RAD KADROVSKE SLUŽ-

- BE«. Zagreb 1967.
- »JUS KATALOG JUGOSLO- VENSkih STANDARDA — 1967«. Beograd 1967.
- Kienzle O. und K. Haverbeck: »DAS HERSTELLEN VON AUSSEN BORDEN AN BLECHTEILEN«. Köln 1963.
- Kienzle O. und M. Meyer: »VERFAHREN ZUR ERZIE- LUNG GLATTER SCHNITT- FLÄCHEN BEIM VOLLKAN- TIGEN SCHNEIDEN VON BLECH«. Köln 1963.
- Behler K.: »WIE WIRD MAN ORGANISATOR?« Wiesba- den 1963.

A K C I J A

»HOBOTNICA«

(Nadaljevanje s prejšnje številke.)

Trije smo ostali v čolnu, da pomagamo snemalcu; eden je ostal pri »pumpi«, drugi je počival, »kapetan« pa je veslal. Snemal je »lovca na velike ribe«. Dori je še enkrat pregledal kamero, da bi ugotovil če je sposobna za potop, namestil stabilizatorje in iskalo ter izenačil pritisk v ohišju s pritiskom v globini petnajstih metrov. Snemalec si je ta čas »dezinficiral« masko, nataknil plavuti, se obtežil s pet kilogrami svinca in si ogledal teren pod barko, mi pa smo med tem pripravili »pumpo« in cev za dovajanje zraka. Ko je bilo vse usklajeno, se je »lovca« potopil in krenili smo na drugo stran proti včerajšnji bazi. Kjer smo bili dogovorjeni z »ribiči«: mi zgoraj, počasi veslaj v čolnu, snemalec pa spodaj po dnu. Včasih smo se ustavili za kake pol ure in več da se je mogel snemalec vleči na dno in čim bolj negibno snemati oprezne prebivalce iz sveta tišine. Po nekaj urah naporega dela smo postali lačni, »polovili« smo kolege v morju, vžgali motor in odpluli na kosilo: meso na žaru, paradižni-

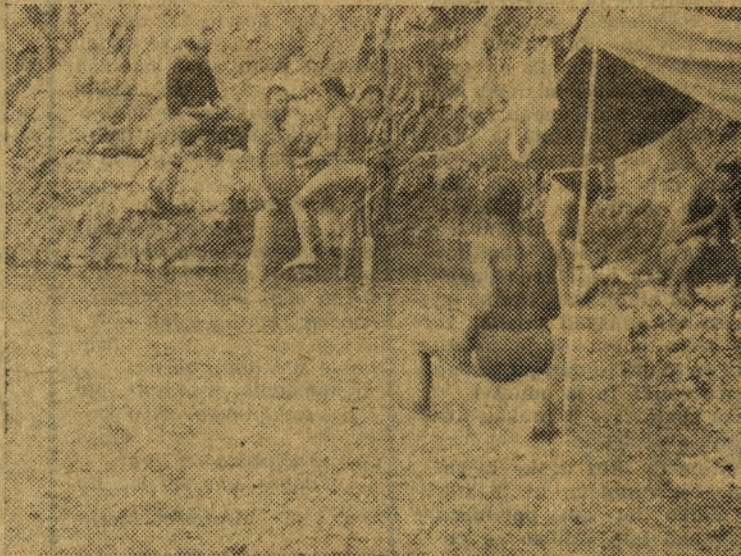
odlikoval, prinesel je iz vode izredno majhno ribo, je dejal v svoj zagovor:

— Izsledil sem bil izredno veliko ribo in se ji približal. Ko sem sprožil, je izginila kot prikazen, na harpuni pa mi je ostala tale »ribja miniatura«, skrita v senci orjaške sorodnice. — In na njegovi dlani je ležal kakih sedem centimetrov dolg špar, med očmi prebode-

dal Snajperist, mi pa smo ostali raje tihi, ker nikoli ne več, kdaj prideš na vrsto.

»Frajlica« — boginja lepote

Špar je zanimiva riba; sploščen je in ozek kot brestov list. Barve je srebrne: zgoraj sivo-srebrne, ki postaja navzdol proti trebuhu čedalje svetlejša, dokler ne pride v povsem svetlosrebrni odtenek, ki se v močnem soncu sveti kot dragulj;

Kuhar pripravlja ribe, utrujeni lovci pa čakajo na dišeč grizljaj

s centimeter deblo harpuno, kar je bil povod, da smo ga začeli klicati »ostrostrelec«.

— Hej, »snajperist! — je zaklical »suličar« (tako smo mu pravili, ker je rad lovil brez puške — s kopjem v roki). — Če zadeneš tako »liliputanko« v strogi center, bi se pa že lahko lotil kakega morskega psa; in glej: ti prineseš na svetlo tako »ribjo silhueto«.

— Čuvaj se morskih psov, — je odvrnil »snajperist«. — Če ti kažejo repno plavut! —

— Nikar ga ne ponižuj! »Snajperist« je dobil več rib kot jadranski ribolovci, — je dejal v njegov zagovor »Raketmajster« (ime izvira še od lani, ko si je nekoč v večji globini »Raketmajster« tako zaželel svežega zraka, da je priplaval kakor raketa na površje). — V začetku svoje »kariere« je Snajperist pobil več rib v morju kakor celjska kemična industrija v Savinji. —

— Tudi zate, Suličar, pride še kdaj »črni petek«, — je do-

na boku ima vzdolžne in prečne temne proge. Zraste do pol metra dolžine in dva kilograma teže. Mlajši zarod, do petnajst centimetrov, ljubi skalnat teren s špiljami, v katerih išče skrivališče pred nevarnostjo; predstavlja lahek plen. Večji primerki, tisti, ki zanimajo podvodne ribiče, pa ljubijo bolj svobodno okolje, so zelo oprezni in se jim je težko približati. Novinci smo špara komaj ločili od »pica«, njegovega ožjega sorodnika. Najhitreje se ločita po tem, ker ima »pic« bolj šiljast gobec, posut z ostrimi zobmi.

Šarenka ali med ribiči pogosteje imenovana »volkec« je izredno lepa riba, ki zraste največ do četrta metra in pol kilograma teže. Za vse ribe velja, da so žive v naravnem okolju neprimerno lepše od mrtvih; lep dokaz za to je volkec. Ko sem prvič srečal volkca, nisem streljal, ampak občudoval njegove barve: zgoraj in s strani sinje modro in rumeno do rdečrjavo, s petimi temnejšimi

prečnimi progami na boku in njegov belosiv trebuh. To so samo barve, toda kdor jih ni videl na volčku (ali na »ljubicu«), si ne more predstavljati, kako lepe so lahko, če so »žive«. Ko se je moja harpuna prvič zarila med škрге tega morskega »gizdalina« in ko je bil smrtno ranjen, je v trenutku izginil sijaj; barve, prej tako »žive«, so postale »mrtve«

V globini petih metrov smo hladili pijačo in kdor je postal žejen, je moral skozi debelo plast hladne vode

in če ne bi videl spremembe z lastnimi očmi, bi mislil, da imam na strelici ujeto povsem drugo ribo.

»Knez«, med domačimi imenovana tudi »frajlica« ali »ljubica«, pa je najlepša riba, kar smo jih spoznali. Če je huje ranjena, se v borbi za življenje vrti kot torpedo; to ji je prineslo še eno ime: morski torpedo. Med tem ko smo čistili ribe za »roštilj«, a je A... pripovedoval o svojem srečanju z »ljubico«.

(Nadaljevanje sledi.)

Kadrovske vesti

VSTOPI V MESECU AVGUSTU

PODGORSEK Jože — izdelava odpreskov, MARTINUČ Vojko — radiatorski, SPES Anton — orodjarna, HRIBERNIK Vinko — radiatorski, KOZUH Anton — izdelava odpreskov, GORENJK Marija — dekor oddelek. IZSTOPI V MESECU AVGUSTU

PESAK Frančiška — surovinški oddelek — upokojena, DJOKOVIČ Marija — emajlirnica — sporazumno, KOVAČ Štefanija — emajlirnica — invalidsko upokojena, NOVAK Ludvik — umrl, ROŠKARIČ Ivan — sporazumno, LUBEJ Jože — invalidsko upokojen, BIBIČ Franc — učna delavnica, ROZMAN Ivan — sporazumno, STANOJLOVIČ Predislav — Kruševac — umrl, MIRNIK Bogdan — samovoljno zapustil delo, ARNŠEK Bruno — v JLA, PAJK Vinko — v JLA, POVŠE Branko — Franc — v JLA, WIEGELE Karl — v JLA.

POROČILI SO SE:

GRACNER Doroteja — FRKIČ, VIDENSEK Peter, ZIBERT Olga — KOŠTOMAJ, DEMIROVIČ Kemal.

Vso srečo!

Lov je bil uspešen. Fantje so ujeli nekaj prav lepih komadov

kova solata, po ribah pa črno vino; vse nam je tako teknilo kot doma nikoli prej.

Skupina lovcev, čeprav v manjšem obsegu, je bila bolj uspešna kot včeraj; fantje so ujeli sedemnajst srednjevelikih rib: špare, volkce, smokvice in celo tri »ljubice« (kneze). Čeprav je bil lov obilen, so upravičeno trdili:

— Danes so ribe oprezne, poznajo nas od včeraj in težko se je približati večjemu plenu. —

Eden izmed morskih »veteranov«, ki se danes ni posebno

PISMA

M. A. V ODGOVOR NA
»NEZDRAVO ENOLIČNOST«
Na članek objavljen v Emajlir-
cu št. 15 od 11. 8. 1967 bom podal
nekaj pripomb.

Če se je tov. M. A. zdelo, da ni prišla na oddih ampak v internat, kjer vsa opravila tečejo po točno določenem urniku, je njena stvar. Njena stvar je namreč, da misli logično ali pa ne. Vsa opravila namreč morajo teči po določenem urniku, ker bi v nasprotnem primeru nastala anarhija. Če bi se M. A. mogla počutiti, da je na oddihu samo takrat, ko ne bi bilo urnika, je njena stvar, vendar s tako zahtevo ali željo ne bo prodrila nikjer, niti v našem počitniškem domu, še manj pa kje drugje.

Navedla je tudi »nekaj« prime-
rov, ki jih baje ne bo nikoli po-
zabila. Iskreno nam je žal, da
smo tako zelo obremenili njen
spomin. Zaradi teh primerov je
sklenila, da ne gre nikoli več v
naš počitniški dom. Tovarišici M.
A. sporočamo, da se njenemu
sklepu z veseljem pridružujemo.

Ti »primeri« pa so naslednji:
— pokvarjen kruh in pokvar-
jena jedila. — Upravnik doma
naroči kruh popoldan ali zvečer
za naslednje jutro. Zgodilo se je
(pa samo enkrat), da je bil do-
stavljen kruh, ki je že imel duh
in da kruhovi cmoki niso bili do-
bri. Krivda ne zadene osebo v
počitniškem domu. Na energično
intervencijo v Crikveniški pekarni
se tak primer ni več ponovil.

— zapiranje vode. — To je res,
vendar si tega ukrepa za varče-
vanje z vodo ni izmislilo osebo v
počitniškem domu, temveč je to
ukrep občine Crikvenica, ki je
izdalo odlok o varčevanju z
vodo. Od cca 13. uri do 18. ure
vsak dan, včasih tudi ponoči pa
je vodovod v vsej Crikvenici za-
prt. Tak ukrep si v Crikvenici in
povsod ob naši obali niso izmislili
zato, da bi dopustnikom zagre-
nili razpoloženje, pač pa jih je
izredna suša prisilila na to. Naš
upravnik je samo človek in no-
ben čarodej, ki bi s kakšnim »ho-
kus-pokusem« pričaral vodo iz
praznih cevi. Izhajajoč iz načela
»audiator et altera pars« — pri
takih stvareh je zelo dobro slišati
obe strani — smo zahtevali od
upravnika pojasnilo, ki pa iz-
gleda bistveno drugače, kot
obtožbe v članku »nezdrave eno-
ličnosti«.

Nekateri se hočejo tuširati tudi
po 5 in večkrat na dan (tudi ta-
krat, ko ni vode). Jasno je, da to
ne gre. Prekomerna poraba vode
povzroča enega izmed nepričako-
vano visokih izdatkov, če pove-
mo, da počitniški dom plača me-
sečno čez 50.000 S-din vodarine.
In končno, ali je tov. M. A. vse

to vedela, ko je primer zapiranja
vode prikazala kot delikt brez
primere?

— Skrajna nečistoča v strani-
ščih, kjer niti ne premoremo toa-
letnega papirja. — Zdi se mi, da
se tov. M. A. ni obrnila na pravi
naslov. Pravgotovo ni prevzel
upravnik doma dolžnost, da bi
opravljal določene človeške funk-
cije na tako diskretnem mestu
za vse dopustnike in namesto
njih, ter bi bil zato edino on od-
govoren za skrajno nečistočo.
Nasprotno pa je res, da so to
skrajno nečistočo vsak dan sproti
povzročali nekateri (ne vsi), ki
so tam letovali. Osebo je pripad-
lo samo nadvse neprijetno delo
2 krat dnevno čistiti stranišča, pa
še to je bilo premalo. Menda je
jasno, kaj sem hotel povedati,
namreč to, da se kulturni nivo
(ali vsaj civiliziranost) posamez-
nika in skupine začne prav v pro-
storu, o katerem tu razpravljamo.
Glede toaletnega papirja je
opomba povsem upravičena. Ali
smo res tako revni, da ne pre-
moremo v počitniškem domu ta-
ko neobhodno potrebnega rekvizi-
ta v zadostni količini? O, pre-
moremo ga, še celo več, kot je
potrebno, celo toliko, da ga lah-
ko ljudje nosijo iz stranišča.
Upravnik je celo po trikrat na
dan postavil v leseno škatljico
po dva zavitka toaletnega papir-
ja, pa ga ni nikoli bilo, ker so ga
pač nekateri odnašali s seboj. In
da je mera polna, si je nekdo
omislil še to, da je odrgal leseno
škatljico z zidu in jo odnesel.

To so ugotovitve iz prakse, ko-
mentarja ni treba.

— stranišča brez deske in za-
mašena. — Problem, ki je star
prav toliko let kot počitniški
dom. Vsako leto izdamo za po-
pravlila v domu precejšnje vsote,
da popravljamo to, kar se v treh
mesečih razbije, raztrga — skrat-
ka po nepotrebnem uniči. Med
drugim so tudi WC deske (pa
naj bodo lesene ali iz plastične
mase), izplakovalne vrvice itd.

Deske se uničujejo, ker so ved-
no pomočene, poblatene in uma-
zane od podplatoval umazanih
čevljev. Izgleda, da se nekateri
še niso čisto odvadili orientalskih
manir.

Trditev, da 10 dni letovanja so-
barica ni počistila sobe, bomo
preverili. Ne samo za sobo, kjer
je stanovala M. A. ampak za vse
sobe v domu. Rezultat ji bomo
lahko sporočili, če bo opustila
anonimnost pod M. A. Prav tako
prosimo, da nam sporoči, kate-
rim predstavnikom, ki morajo
skrbeti za nemoten potek letova-
nja je prijavila nepravilnosti, ki
jih navaja v članku. Nadalje jo
še prosimo, da se zgledi v pisar-
ni splošne službe — družbeni
standard, kjer ji bomo mogli po-
jasniti red v počitniškem domu
(če ga še ni prebrala) in vse
ostalo.

Na koncu pošiljamo pozdrav
Špili, ki je tudi nekaj slišala o

počitniškem domu, oziroma o in-
ternatu in o hrani, ki baje vča-
sih smrdi. Ker sama pravi, da še
ni bila tam in ne more reči za
gotovo, če je res tako, jo vabimo,
da se odpelje v Crikvenico in se
prepriča, kje kaj smrdi.

Za oddelek za družbeni standard

Petrak Marjan

S STRAHOM
NA DOPUST

Jok in stok se sliši po
tovarni,
ko z dopusta se peta smena
je vrnila;
eden tarna — hrana slaba,
drugi vpije — snaga taka,
tretji joče — takšno servira-
nje je nemogoče.
Se vsi prestrašeni v
Crikvenico smo podali,
kaj smo hoteli, saj denar
smo že oddali.
Čudno, čudo, strah smo zdaj
že izgubili,
ko na mizo, lepo servirano
in dobro hrano smo dobili.
Pač pa spraševali smo se
zdaj
zakaj v tovarni bil je
takšen direndaj!
Smo zjutraj kmalu vstali,
posieljo si naravnali
in po sobi mal' kramljali;
sobarici tako olajšali smo
delo,
pa je v kuhinji za nas
pomagala pripraviti jelo.
Vsi veseli domov smo se
vrnili,
saj na dopustu res prav
dobro smo se počutili.

Mestišček Marija

Pozdravljena urednica

Spet nekaj se ne štimle, se
lahko kaj izve.

Fovejte mi tovariši dragi, kje
sekunda se dobi? Vsak mesec
ved se jo napravi, po trgovini
videt' jo pa ni.

Mar res vse gre v inozemstvo,
prav res da naš skrbi, kam sprav-
ljate posodo, ki prida jo nič ni.

Ki lahko odgovorili učeni vi
ljudje bi lahko nam povedli, za-
kaj denar naš gre.

Vsak mesec se odtegne in reče
se tako — preveč je spet sekun-
de, »penale« plačamo.

»Miki« — Dekor

ZAKAJ TAKO?

Ker nosi naša tovarniška am-
bulanta naslov »EMAJL« — sma-
tram, da je izključno namenjena
pacientom našega podjetja. Pa
vendar ni tako! Kolikor vem ima-
mo tri zobozdravnike. Mislim, da
jih imamo že leto dni vendar pri-
dem na vrsto vsake tri mesece.
Če bo šlo tako dalje bom do kon-
ca ostal brez vseh zob!

Čudim pa se, da stranke iz dru-
gih podjetij pridejo praj na vrsto
ali celo večkrat na teden. Ti, ki
pa imaš naročeno uro, moraš ča-
kati tudi po par ur. Če ima zob-
ambulanta takšne zmožljivo-
sti, da lahko jemlje stranke še iz
drugih podjetij, potem pač naj bi
veljala vsaj prednost za domače
bolnike, ki naj bi prišli tudi več-
krat na vrsto.

Menim, da takšno stanje ne
moti samo mene, ampak prizade-
ne precej ljudi, zato tudi prosim
za javen odgovor.

Pušnik Ivan

Pravijo, da če pri nas kaj na-
pišeš, pa jih to več prebere, tudi
kaj dosežeš. Tako so vsaj npr. v
pripravi dela le dobili še eno pi-
sarno, pa v kantini prodajajo jo-
gurt, itd.

V emajlirnici pa osem poen-
terk prosi in prosi že leta, da bi
dobile vsaj ljudem namenjen
prostor. Toda za nas ni in ni de-
narja, ne prostora. Kot kaže me-
nijo nekateri v našem podjetju,
da delo poenterk ni tako važno
in lahko delajo tudi vnaprej tam,
kjer so doslej.

Delo pa je odgovorno, saj gre
tu za osebne dohodek naših de-
lavcev, to pa je tudi osnova za
ves nadaljnji obračun. Verjemi-
te ni šala sedeti pri 38°C, saj
sino velikokrat mokre kot bi bile
pod tušem.

Pa so nam odgovorili, da za
nas ni denarja, da ni prostora,
češ, saj tudi drugi delajo v taki
vročini. Res škoda, da nismo
bolj potreben kader, potem bi se
go:ovo našel za nas prostor, če
nikjer v tovarni, pa kje čez ce-
sto.

Pa še naši ljubi Špili naj po-
vem, da povsod tišči nos tam,
kjer je nič ne briga. Tudi v
prejšnji številki je napisala, da
če greš čez obrat vidiš ljudi, ki
delajo, kot da so že na dopustu.

Delajo, da pa od njih teče pot,
je pozabila napisati. Ona pa je
pisala pri luči in ji ni moglo biti
vroče, ko so pa povsod v uprav-
nem posloju spuščene rolete.

Jožica Černeck

Emajlirco

Casnik izhaja v okviru eno-
te za informacije in tisk
vsak drugi četrtek v nakla-
di 4.200 izvodov in ga do-
bijo vsi člani kolektiva
brezplačno. Ureja ga ured-
niški odbor: Eva Orač, dr.
Franc Zupančič, Emil Jej-
čič, Peter Videnšek, Jože Zi-
danšek, Mirko Breznik in
Vili Korošek. Glavni in od-
govorni urednik Eva Orač.
Naslov uredništva Celje,
Mariborska 86, telefon
39-21, interna 240. Tisk in
klišejji GP »Celjski tisk«
Celje